T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **35**

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **49**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 14
7. DENETİM BULGULARI 14
8. EKLER 33

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 3
Tablo 2: İdari Personel Sayıları 4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri Ve Ödenekler Tablosu 6
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 8
Tablo 9: İlgili Maddi Duran Varlık Hesabına Aktarılmayan Tutarlar 16
Tablo 10: Ek Karşılık Primi Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlar 18
Tablo 11: Nazım Hesaplara Eksik Kaydedilen Tutarlar 23
Tablo 12: Yurtdışı Veri Tabanı Abonelik Ödemeleri 24

www.balioglu.net

KISALTMALAR

BAP : Bilimsel Araştırma Projeleri
BGYS : Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
BKMYBS : Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi
TAGEM : Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Mevduat Faiz Gelirlerine İlişkin Tevkifat Tutarlarının Muhasebeleştirilmemesi

2. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

3. Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları İle Faturaya Dayalı Borçların Bilançoda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Proje Özel Hesabı Ay Sonu Değerleme İşlemlerinin Düzenli Yapılmaması

2. Faiz Gelirlerine İlişkin Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması

3. Kredi Kartlarıyla Yapılan Tahsilatların İlgili Hesapta İzlenmemesi

4. Bilimsel Araştırma Projelerine İlişkin Nazım Hesap Kayıtlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması

5. Yurtdışı Veri Tabanı Abonelik Ödemelerinde Döviz Hesabının Kullanılmaması

6. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

7. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

8. Taşınır Kayıt İşlemlerinin Yönetmeliğe Uygun Yürütülmemesi

9. Yapım İşlerinde Kesin Kabul Tarihine Kadar Kesin Teminat Mektubu Tutarının Yarısının Tutulması Zorunluluğuna Uyulmaması

10. Bilişim Teknoloji Varlıklarının Kuruma Devrine İlişkin Hususlara Sözleşmede Yer Verilmemesi

11. Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımları İçin Sözleşme İmzalanmaması

12. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Akdeniz Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 20 Temmuz 1982 tarihli ve 17760 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23'üncü maddesi ile kurulmuştur. Tıp Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Isparta Mühendislik Fakültesi olmak üzere 3 fakülte; Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü olmak üzere 3 enstitü; Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Burdur Eğitim Yüksekokulu, Antalya Meslek Yüksekokulu, Eğirdir Su Ürünleri Yüksekokulu, Burdur Meslek Yüksekokulu ve Isparta Meslek Yüksekokulu olmak üzere 6 meslek yüksekokulu ile eğitim-öğretim hayatına başlamıştır. Akdeniz Üniversitesi, Isparta'daki birimlerini 1992 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi'ne; Burdur'daki birimlerini 2006 yılında Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne ve Alanya'daki birimlerini de 2015 yılında Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'ne devretmiştir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

www.balioglu.net

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Akdeniz Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulu Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

www.balioglu.net

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, Kurumsal Gelişim ve Kalite Koordinatörlüğü, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akdeniz Üniversitesi bünyesinde 25 fakülte, 2 yüksekokul, 7 enstitü, 12 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Üniversite yapısına göre merkezde 2 yerleşke, 115 bina; ilçelerde ise 11 yerleşke ve 26 bina olmak üzere toplamda 13 yerleşke ve 141 bina ile hizmet vermektedir.

Akdeniz Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • **Daire Başkanlıkları** – Bilgi İşlem Daire Başkanlığı – Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı – Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı – Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı – Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı – İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı – Personel Daire Başkanlığı – Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Kurumsal Gelişim ve Kalite Koordinatörlüğü • Basın ve Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü • Basımevi Şube Müdürlüğü • Hastane Başmüdürlüğü • Koruma ve Güvenlik Şube Müdürlüğü • İş Sağlığı ve Güvenliği Şube Müdürlüğü • Yazı İşleri ve Evrak Şube Müdürlüğü • Uluslararası İlişkiler Ofisi	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • **Fakülteler** – Diş Hekimliği Fakültesi – İlahiyat Fakültesi – Sağlık Bilimleri Fakültesi – Edebiyat Fakültesi – İletişim Fakültesi – Serik İşletme Fakültesi – Eğitim Fakültesi – Kemer Denizcilik Fakültesi – Spor Bilimleri Fakültesi – Fen Fakültesi – Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi – Su Ürünleri Fakültesi – Güzel Sanatlar Fakültesi – Manavgat Sosyal ve Beşeri Bilimler Fak. – Tıp Fakültesi – Hemşirelik Fakültesi – Manavgat Turizm Fakültesi – Turizm Fakültesi – Hukuk Fakültesi – Mimarlık Fakültesi – Uygulamalı Bilimler Fakültesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi – Mühendislik Fakültesi – Ziraat Fakültesi • **Enstitüler:** Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü Güzel Sanatlar Enstitüsü Sağlık Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü Prof. Dr. Tuncer Karpuzoğlu Organ Nakli Enstitüsü • **Yüksekokullar** Yabancı Diller Yüksekokulu

www.balioglu.net

	Antalya Devlet Konservatuvarı • **Meslek Yüksekokulları** Adalet Meslek Yüksekokulu Göynük Mutfak Sanatları M.Y.O. Sağlık Hizmetleri M.Y.O. Demre Dr. Hasan Ünal M.Y.O. Korkuteli M.Y.O. Serik Gülsün Süleyman Süral M.Y.O. Elmalı M.Y.O. Kumluca M.Y.O. Sosyal Bilimler M.Y.O. Finike M.Y.O. Manavgat M.Y.O. Teknik Bilimler M.Y.O. • **Uygulama ve Araştırma Merkezleri (57 adet) ile Sürekli Eğitim Merkezi**

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 7376'dır. Bu personelden 2832 kadrolu akademik personel, 27 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 1707 idari personel, 486 sözleşmeli idari personel ve 2324 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

Hizmet Sınıfı	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	714	257	971
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	693	299	992
Teknik Hizmetleri Sınıfı	177	40	217
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı	3	1	4
Avukatlık Hizmetleri	4	2	6
Din Hizmetleri Sınıfı	1	-	1
Yardımcı Hizmetli	115	59	174
TOPLAM	**1.707**	**658**	**2.365**

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	536	119	655	536	-
Doçent	311	48	359	311	-
Dr. Öğretim Üyesi	511	108	619	511	-
Öğretim Görevlisi	678	70	748	678	-
Araştırma Görevlisi	796	266	1.062	796	-
TOPLAM	**2.832**	**611**	**3.443**	**2.832**	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

www.balioglu.net

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 647.262.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 118.203.847,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 765.465.847,00 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %90,42'si, yani 692.126.004,00 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri Ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	455.333.000,00	483.996.328,00	476.929.549,00	**98,54**	**68,91**
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	75.683.000,00	79.729.001,00	79.379.566,00	**99,56**	**11,47**
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	32.373.000,00	90.843.827,00	45.516.875,00	**50,10**	**6,58**
05-Cari Transferler	21.323.000,00	24.861.700,00	24.438.780,00	**98,30**	**3,53**
06-Sermaye Giderleri	62.550.000,00	86.034.991,00	65.861.234,00	**76,55**	**9,52**
TOPLAM	**647.262.000,00**	**765.465.847,00**	**692.126.004,00**	**90,42**	**100,00**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri toplam ödeneğe göre %90,42 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde başlangıç ödeneği 32.373.000,00 TL olup, yılsonu gerçekleşmesi 45.516.875,00 TL'dir. Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde başlangıç ödeneği %40,60 oranında aşılmıştır. Personel Giderleri için toplam ödenek 483.996.328,00 olup, bu ödeneğin %98,54'ü harcanmıştır.

www.balioglu.net

Bunun dışında, Üniversitede döner sermaye gelirleri ile desteklenen bilimsel araştırma projeleri (BAP), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri TAGEM Projeleri / Erasmus Değişim Programı / Mevlana Değişim Programı / Farabi Değişim Programı / AB hibe proje işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 32.750.160,82 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.332.000,00	27.650.873,66	192,93	3,63
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	615.202.000,00	676.024.636,55	109,89	88,77
05-Diğer Gelirler	17.728.000,00	57.845.144,04	326,29	7,60
TOPLAM	**647.262.000,00**	**761.520.654,25**	**117,65**	**100,00**

Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-	3.969.329,84	-	-
NET TOPLAM	**647.262.000,00**	**757.551.324,41**	**117,04**	**100,00**

Buna göre 2020 yılında bütçe gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı %117,04 seviyesinde olmuştur. Bütçe tahminine göre teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde %92,93 oranında, diğer gelirlerde %226,29 oranında, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler de ise %9,89 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	335.641.821,00	420.508.146,00	476.929.549,00	25,28	13,42
SGK Devlet Prim Giderleri	54.123.525,00	69.044.017,00	79.379.566,00	27,57	14,97
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	69.627.977,00	53.650.825,00	45.516.875,00	-22,95	-15,15
Cari Transferler	15.173.898,00	21.191.154,00	24.438.780,00	39,66	15,33
Sermaye Giderleri	111.667.132,00	76.423.111,00	65.861.234,00	-31,56	-13,82
TOPLAM	**586.234.353,00**	**640.817.253,00**	**692.126.004,00**	**9,31**	**8,01**

2020 yılında bütçe giderleri 2019 yılına göre %8,01 oranında bir artışla 692.126.004,00 TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	-	-	-	-	-
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.446.873,00	36.607.891,00	27.650.873,66	962,06	-24,47

www.balioglu.net

Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	590.728.676,00	618.079.974,00	676.024.636,55	4,63	9,37
Diğer Gelirler	30.194.067,00	28.033.749,00	57.845.144,04	-7,15	106,34
Sermaye Gelirleri	-	-	-	-	-
TOPLAM	**624.369.616,00**	**682.721.614,00**	**761.520.654,25**	**9,35**	**11,54**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.963.933,00	4.127.097,00	3.969.329,84	39,24	-3,82
NET TOPLAM	**621.405.683,00**	**678.594.517,00**	**757.551.324,41**	**9,20**	**11,64**

2020 yılında bütçe gelirleri 2019 yılına göre %11,64 oranında bir artışla 757.551.324,41 TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 764.432.067,30 TL, indirim, iade, iskonto toplamı 1.993.516,24 TL, faaliyet gideri ise 712.079.412,99 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 50.359.138,07 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
712.079.412,99	764.432.067,30	1.993.516,24	762.438.551,06	50.359.138,07

www.balioglu.net

Akdeniz Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Akdeniz Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 51.185.705,31 TL tutarında dönem zararı ile kapatmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. Bu Teknokent; 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun 4'üncü maddesine göre, 30 Nisan 2004 tarihli ve 25448 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2004/7127 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının birinci maddesi (a) fıkrası ile Akdeniz Üniversitesi Batı Akdeniz Teknokent Geliştirme Bölgesi olarak tespit edilen alanda, 1 Ocak 2005'te faaliyete geçen Antalya Teknokent Yönetici ve İşletici Anonim Şirketi'dir. Her bir hisse tutarı 100.000,00 TL'lik 43 hisse karşılığı sermayesi 4.300.000 TL olan Teknokent A.Ş.'ne Akdeniz Üniversitesi 2.000.000,00 TL sermaye ile %46,51 (20/43) oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak altı sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 13.900.556,85 TL, faaliyet giderleri toplamı 16.030.926,43 TL'dir. Dönem olumsuz faaliyet sonucu 2.130.369,58 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) üzerinden yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

www.balioglu.net

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurumda iç kontrol sisteminin etkin bir şekilde kurulması ve uygulanmasının sağlanması amacıyla Akdeniz Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı yayımlanmıştır. Ancak uygulama aşamasında eksiklikler bulunmaktadır. Kurum yönetimi ve çalışanlarının iç kontrollerle ilgili bilgi sahibi olmasına yönelik olarak, iç kontrol sistemi konusunda hazırlanan İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hakkında üst yönetim tarafından çalışanlara bilgi verilerek duyuru yapıldığı, iç kontrol sistemi, işleyişi ve iç kontrolle ilgili her türlü düzenleyici işlemler hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin yürütüldüğü görülmüştür. Eylem planında merkez taşra ayrımı yapılmamış ancak, akademik ve idari birimler olarak eylemler belirlendiğinden taşra (ilçelerdeki okullar) birimleri de kapsama alınmıştır. Döner sermayeli işletmeler için eylemler belirlenmemiştir.

Kurum organizasyon yapısında görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir ancak, uygulamada yetersizlikler bulunmaktadır. İş akış süreçleri henüz belirlenmemiştir. Yetki devri ve sınırları yazılı olarak belirlenmiştir ve etkin şekilde

uygulanmaktadır. İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almaktadır. İdarenin misyonu, vizyonu, stratejik amaç ve hedefleri, stratejik planda yazılı olarak belirlenmiş, birim yöneticileri ve personeline duyuru yapılmış olup, üniversite web sayfasında yayınlanmaktadır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur ancak uygulamaya geçmemiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir. Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmış olmakla birlikte henüz eğitim gerçekleştirilmemiştir. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları da henüz yapılmamıştır.

İlgili personellerin katkılarıyla hazırlanan stratejik plan ve performans programı içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Kurumun bütçesi, performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir. İdare Faaliyet Raporu mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayınlanmış olup faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler İdare Faaliyet Raporunda gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

www.balioglu.net

İdare tarafından kurumsal riskler belirlenmiştir ancak iç kontrol riskleri henüz belirlenmemiş ve risklerin değerlendirmesi yapılmamıştır. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri tespit edilmemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi kurulmuştur.

Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İdarenin tüm birimlerinin katılımıyla yılda en az bir kez iç kontrol sistemi değerlendirmesi yapılmalı ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmalıdır ancak söz konusu süreç tam katılımla uygulanmamaktadır. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmesi, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi ve raporlanması ile ilgili uygulamalar mevcut olmakla birlikte yeterince etkin değildir.

Kurumda 7 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 6 tanesi doludur. İç denetim birimi, iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları yürütmektedir. Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamıştır.

İdarenin bilişim sistemleri bilgi güvenliği kontrolleri kapsamında bazı eksiklikler tespit edilmiştir.

Bilgi Güvenliği Kontrolleri Kapsamında kurumun yazılı bir bilgi güvenliği politikası bulunmadığı, Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) sertifikası alınmadığı ve düzenli aralıklarla açıklık analizi ve sızma testi yaptırılmadığı tespit edilmiştir.

KamuNet Ağına Bağlanma ve KamuNet Ağının Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in 4'üncü maddesi gereğince KamuNet'e bağlantı yapacak birimlerini ve sistemlerini kapsayacak BGYS'sini kurulup işletilmesi gerekir. Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin 2 No'lu Standart'ı gereğince bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli kontrol mekanizmaları geliştirilmelidir.

www.balioglu.net

Bununla beraber TS ISO/IEC 27002 / 5.1.1 Bilgi Güvenliği Politikaları gereğince bilgi güvenliği politikaları tanımlanmalı, yönetim tarafından onaylanmalı ve yayınlanarak çalışanlara ve ilgili dış taraflara duyurulmalıdır.

Kamu Kurumlarının Uyması Gereken Asgari Bilgi Güvenliği Kriterleri'nin "Kamu Kurumlarının Sağlaması Gereken Kriterler" başlıklı 4.1.'inci maddesi gereğince en az iki yılda bir kez bilgi sistemlerine açıklık analizi ve sızma testi yaptırılmalı, elde edilen sonuçlara göre düzeltmeler gerçekleştirilmelidir.

Bilişim sistemleri bilgi güvenliği kontrolleri kapsamında tespit edilen ve yukarıda ayrıntılı şekilde belirtilen eksikliklerin giderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi tarafından 2021 yılında Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) sertifikası alınmasına ilişkin gerekli çalışmaların yapıldığı görülmüştür.

Döner Sermaye İşletmesi

Döner Sermaye İşletmesinin bilişim sistemleri kontrollerinin değerlendirilmesinde iş süreçlerinin tanımlanmadığı ve ayrıcalıklı kullanıcıların işlemlerinin kayıt altına alınmadığı tespit edilmiştir.

Bilgi güvenliği kontrolleri kapsamında Akdeniz Üniversitesi Hastanesinin yazılı bir bilgi güvenliği politikası bulunmakla birlikte sistem yöneticileri gibi ayrıcalıklı kullanıcıların işlemlerinin kaydedilmediği ve yönetime raporlanmadığı tespit edilmiştir. Oysa TS ISO/IEC 27002 / 9.2.3. maddesi gereğince ayrıcalıklı erişim haklarının tahsis edilmesi ve kullanımının kısıtlanması ve kontrol edilmesi gerekmektedir. Ayrıca TS ISO/IEC 27002 / 12.4.3. maddesi gereğince sistem yöneticileri ve sistem operatörlerinin faaliyetleri kayıt altına alınmalı, kayıtlar korunmalı ve düzenli olarak gözden geçirilmelidir. Bununla birlikte COBIT 5 / DSS05.04 maddesi gereğince de tüm kullanıcıların kendi iş gereksinimlerine uygun şekilde bilgiye erişim hakkına sahip olduğundan emin olunması ve iş süreçleri dâhilinde kendi erişim haklarını yöneten iş birimleriyle işbirliği yapılması gereklidir.

Bilgi güvenliği kontrolleri kapsamında ayrıcalıklı kullanıcıların işlemlerinin kaydedilmesi ve yönetime raporlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

2021 yılında ayrıcalıklı kullanıcıların işlemlerinin kaydedilmesine ilişkin olarak çalışmaların yapıldığı, ayrıcalıklı kullanıcıların işlemlerinin yönetime raporlanmasına ilişkin olarak ise çalışmaların devam ettiği görülmüştür.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Akdeniz Üniversitesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mevduat Faiz Gelirlerine İlişkin Tevkifat Tutarlarının Muhasebeleştirilmemesi

Mevduat faiz gelirlerinden yapılan vergi kesintilerinin muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 102- Banka Hesabının işleyişine ilişkin 19'uncu maddesinde muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının 102- Banka Hesabına, tevkifat tutarlarının 630- Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmının 600- Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmının 181- Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedileceği ve banka hesabına aktarılan tutarın tamamının aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere, mevduat faizlerine ilişkin gelir vergisi kesintilerinin 630- Giderler Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Akdeniz Üniversitesi 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde mevduat faiz gelirlerinden yapılan tevkifat tutarlarının 630- Giderler Hesabına kaydedilmediği, bu sebeple faiz gelirlerinin net tutarlar üzerinden muhasebe kayıtlarına alındığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde, Kurumun 2020 yılı mizanında 630- Giderler Hesabı 604.438,96 TL tutarında eksik yer almaktadır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta 04.11.2020 tarihinden sonra Kamu İdaresinin Tek Hazine Kurumlar Hesabı sistemine geçtiği, bu tarihten sonra mevduat faiz geliri elde etmediği, dolayısıyla da söz konusu tarihten sonra mevduat faiz geliri elde edilmemesi sebebiyle herhangi bir tevkifat işleminin olmadığı belirtilmiş olsa da, bulgu konusu husus 04.11.2020 tarihine kadar yapılan işlemler için geçerli bulunmaktadır. Bulguda da bahsedildiği üzere, Kurumun 2020 yılı mizanında 630- Giderler Hesabı 604.438,96 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 2: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

Geçici kabul işlemleri tamamlanmış bir kısım maddi duran varlığa ilişkin tutarların ilgili varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğine ilişkin 187'inci maddesinde bu hesabın kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için

kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 188'inci maddesinde ise tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına ise borç kaydedilmelidir. Akdeniz Üniversitesi 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; aşağıdaki tabloda yer alan yapım işlerine ilişkin tutarların ilgili işlere ilişkin geçici kabul tutanakları düzenlenmesine rağmen, ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde Kurumun 2020 yılı bilançosunda; 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 145.873.360,13 TL tutarında fazla yer almaktadır. Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta 2021 yılı itibarıyla gerekli düzeltici işlemlerin yapıldığı bildirilmiştir. 2021 yılında yapılan söz konusu işlemlerin 2020 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

Tablo 9: İlgili Maddi Duran Varlık Hesabına Aktarılmayan Tutarlar

Hesap Kodu	Tutar (TL)
258.02.01.01 Hizmet Binaları	5.334.259,88
258.02.02.04 Üniversite Akademi Enstitü Ve Yüksekokul Binaları	9.011.262,36
258.02.03.04 Hastaneler	129.430.561,04
258.02.03.05 Laboratuvarlar	45.335,20
258.02.05.01 Spor Sahaları	2.051.941,65
Toplam	**145.873.360,13**

www.balioglu.net

BULGU 3: Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları İle Faturaya Dayalı Borçların Bilançoda Yer Almaması

Akdeniz Üniversitesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık prim borçları ile faturaya dayalı borçlarının bilançoda yer almadığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin % 20'si oranında

ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; ek karşılıkların kamu idarelerinin MOSİP Bilgi Sistemi üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89'uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacağı belirtilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince, faturalı alacaklar olarak tabir edilen 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklı olarak Akdeniz Üniversitesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna borçları bulunmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; faturalı alacakların Sosyal Güvenlik Kurumunca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek MOSİP Bilgi Sisteminde görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığı sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Akdeniz Üniversitesinin 2020 yıl sonu itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık primi borçları ve faturaya dayalı borçlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 10: Ek Karşılık Primi Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlar

Borcun Türü	Borcun İlgili Olduğu Yıllar	Ana Para (TL)	Gecikme Zammı/Faizi (TL)	Toplam Borç (TL)
Ek Karşılık Primi	2017-2020	17.005.104,67	7.784.470,64	24.789.575,31
Faturalı Alacak	2016-2020	52.970.420,02	14.971.151,13	67.941.571,15
	Toplam	**69.975.524,69**	**22.755.621,77**	**92.731.146,46**

Yukarıda yer alan tablodan anlaşılacağı üzere; Akdeniz Üniversitesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna 2020 yıl sonu itibarıyla; 2020 yılı ve önceki yıllardan kaynaklı olarak ek karşılık prim borcu ile faturaya dayalı borçları bulunmaktadır. Kamu İdaresinin söz konusu borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme zammı/faizi ile birlikte ödemek durumunda kalmaktadır.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; "Muhasebe sistemi" başlıklı 49'uncu maddesinde kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı, "Kayıt zamanı" başlıklı 50'nci maddesinde bir ekonomik değerin yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirileceği, bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesinin ve her muhasebe kaydının belgeye dayanmasının şart olduğu, "Kamu gelir ve giderlerinin yılı ve mahsup dönemi" başlıklı 51'inci maddesinde ise kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 368- Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının niteliğini açıklayan 288'inci maddesinde bu hesabın, kanuni süresi içinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 289'uncu maddesinde ise vadesi geçmiş, ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıl veya faaliyet dönemi içinde ödenecek vergi ve diğer

yükümlülüklerin bu hesaba alacak, 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, Akdeniz Üniversitesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarının 368- Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında kayıtlı bulunması gerekmektedir. Ancak kurumun 2020 yılı sonu itibarıyla muhasebe sisteminde söz konusu borçların kayıtlı olmadığı görülmüştür. Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık primi borçları ve faturaya dayalı borçların muhasebe sisteminde yer almaması neticesinde kurumun 2020 yılı bilançosunda 368- Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı 92.731.146,46 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta ek karşılık prim borçları ile faturaya dayalı borçların 2021 yılı itibarıyla kayıtlara alındığı bildirilmiştir. 2021 yılında yapılan söz konusu işlemlerin 2020 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Proje Özel Hesabı Ay Sonu Değerleme İşlemlerinin Düzenli Yapılmaması

104- Proje Özel Hesabında takip edilen Avrupa Birliği hibeleri için ay sonlarında yapılması gereken değerleme işlemlerinin düzenli olarak gerçekleştirilmediği görülmüştür.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in "Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi" başlıklı 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde;

"Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir."

hükmü yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 104- Proje Özel Hesabının işleyişini açıklayan 25'inci maddesine göre özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları 104- Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak, değerleme sonucunda oluşan kur düşüş farkları ise 104- Proje Özel Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilmelidir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, 104- Proje Özel Hesabında kayıtlı döviz tutarları için her ay sonunda değerleme işlemi yapılması gerekmektedir. Akdeniz Üniversitesi 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine aykırı olarak ay sonu değerleme işlemlerinin sadece Eylül ve Aralık aylarında yapıldığı, geriye kalan aylarda herhangi bir değerleme işleminin yapılmadığı görülmüştür. 104- Proje Özel Hesabında takip edilen Avrupa Birliği hibeleri için ay sonlarında yapılması gerekli değerleme işlemlerinin düzenli bir şekilde gerçekleştirilmesi mali tabloların ay sonlarında gerçek durumu göstermesini sağlayacaktır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta gerekli işlemlerin düzenli olarak yapılmaya başlandığı bildirilmiştir. 2021 yılında yapılan/yapılacak olan söz konusu işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Faiz Gelirlerine İlişkin Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması

Tahakkuk etmiş olmakla birlikte içinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında istenebilir duruma gelecek olan mevduat faiz gelirlerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 181- Gelir Tahakkukları Hesabının niteliğine ilişkin 119'uncu maddesinde bu hesabın; faaliyet alacakları, kurum alacakları ve diğer alacaklar hesap gruplarında izlenmeyen ve tahakkuk etmekle birlikte, gelecek aylarda istenebilir duruma gelecek olan alacaklar ile duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi takip eden faaliyet döneminde dolanların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 121'inci maddesinde ise tahakkuk etmiş olmakla birlikte içinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında istenebilir duruma gelecek olan alacakların ay sonlarında bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği, bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben tahsil edilenlerin bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına ya da ilgili diğer

hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; tahakkuk etmiş olmakla birlikte içinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında istenebilir duruma gelecek olan mevduat faiz geliri tutarlarının 181- Gelir Tahakkukları Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Akdeniz Üniversitesi 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde mevduat faiz gelirlerinin muhasebeleştirilmesi işleminde faiz geliri tahakkuklarına ilişkin olarak 181- Gelir Tahakkukları Hesabına herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde Kurumun 2020 yılı mizanında 181- Gelir Tahakkukları Hesabı 3.268.375,83 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta 04.11.2020 tarihinden sonra Kamu İdaresinin Tek Hazine Kurumlar Hesabı sistemine geçtiği, bu tarihten sonra mevduat faiz geliri elde etmediği, dolayısıyla da söz konusu tarihten sonra mevduat faiz geliri elde edilmemesi sebebiyle herhangi bir tahakkuk kaydı yapılmasının mümkün olmadığı belirtilmiş olsa da, bulgu konusu husus 04.11.2020 tarihine kadar yapılan işlemler için geçerli bulunmaktadır. Bulguda da bahsedildiği üzere, Kurumun 2020 yılı mizanında 181- Gelir Tahakkukları Hesabı 3.268.375,83 TL tutarında eksik yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 3: Kredi Kartlarıyla Yapılan Tahsilatların İlgili Hesapta İzlenmemesi

Kredi kartlarıyla yapılan tahsilatların 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının niteliğini açıklayan 38'inci maddesinde bu hesabın muhasebe birimince banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 39'uncu maddesine göre ise; banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlar bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilmeli, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlar nedeniyle muhasebe biriminin banka hesabına aktarılan tutarlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç kaydedilmelidir.

Akdeniz Üniversitesi 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; 2020 yılı boyunca Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınav gelirlerine ilişkin olarak kredi kartlarıyla tahsilat yapılmasına rağmen 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabına herhangi bir kayıt

yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde İdarenin 2020 yılı mizanında 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı 915.900,00 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta kredi kartı tahsilatlarına bağlı banka hesaplarının kapatıldığı, yeniden kredi kartı ile tahsilat olması durumunda 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabına kayıt yapılacağı bildirilmiştir. 2020 yılından sonra kredi kartı tahsilatlarına ilişkin olarak yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Bilimsel Araştırma Projelerine İlişkin Nazım Hesap Kayıtlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması

Bilimsel Araştırma Projelerinden desteklenen projelerin izlenmesi için kullanılan nazım hesap kayıtlarının gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 30.11.2006 tarih ve 20017 sayılı yazısı ile uygun görüş alınarak çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Muhasebe Yönergesi'nin "Hesap planı" başlıklı 7'nci maddesinde *"Yükseköğretim Kurumlarına ait hesap planı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 44'üncü maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan aşağıdaki hesaplardan oluşur."* hükmü yer almakta olup, "Diğer Nazım Hesaplar" başlığı altında 962- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Projeler Hesabı ile 963- Bilimsel Projeler Karşılığı hesapları düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeye uygun olarak, üniversitelerde araştırma projelerinden desteklenen projelerin, her biri için ayrılan ödenek tutarları birim bazında açılan alt hesaplarda, desteklenen proje bütçesi ve ilgili kurullardan verilen ek ödenekler ile bu projeler için yapılan harcamaların 962- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı hesaplarında izlenmesi gerekmektedir. Araştırma projelerinden desteklenmesine karar verilen projeler için ayrılan ödenek tutarları ve bu projelere verilen ek ödenekler 962- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Projeler Hesabına borç, 963- Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir. Bu hesaplarda kayıtlı olan tutarlardan yapılan cari harcamalar/makine teçhizat alımları bir taraftan 630- Giderler Hesabına ya da varlık alımlarına ilişkin olanlar ilgili varlık hesabına borç, 103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir. Söz konusu tutarlar aynı zamanda 962- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Projeler Hesabına alacak, 963- Bilimsel Projeler Karşılığı hesabına borç kaydedilir. Aynı şekilde Üniversitenin

www.balioglu.net

ilgili kurulları tarafından desteklenmesi iptal edilen bilimsel projelerin bütçelerinde kalan tutarlar 962- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Projeler Hesabına alacak, 963- Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

Akdeniz Üniversitesi 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; bilimsel araştırma proje ödenek kayıtlarının devam eden bütün projeler yerine sadece 2020 yılında kabul edilen projeler için yapıldığı, ayrıca harcama ve iptal işlemlerine ilişkin olarak nazım hesaplardan gerekli çıkış kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde Kurumun 2020 yılı mizanında 962- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Projeler Hesabı ile 963- Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı 5.182.209,27 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Tablo 11: Nazım Hesaplara Eksik Kaydedilen Tutarlar

İlgili Hesaplarda Kayıtlı Olması Gereken Tutar (TL)	İlgili Hesaplarda Kayıtlı Olan Tutar (TL)	Fark (TL)
11.424.765,42	6.242.556,15	5.182.209,27

www.balioglu.net

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta 2021 yılı itibarıyla gerekli düzeltici işlemlerin yapıldığı bildirilmiştir. 2021 yılında yapılan söz konusu işlemlerin 2020 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 5: Yurtdışı Veri Tabanı Abonelik Ödemelerinde Döviz Hesabının Kullanılmaması

Yurtdışı veri tabanı aboneliklerine ilişkin olarak banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarlarının ve bunlardan yapılan ödemelerin 105- Döviz Hesabında takip edilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 105- Döviz Hesabının niteliğine ilişkin 26'ncı maddesinde bu hesabın, muhasebe birimlerinin banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarları ile bunlardan yapılan ödeme, iade ve göndermelerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Akdeniz Üniversitesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; 2020 yılı içinde yurtdışı veri tabanı aboneliklerine ilişkin olarak Kurumun banka nezdindeki döviz hesabından belirli tutarda ödeme yapılmasına rağmen söz konusu tutarın 105- Döviz Hesabı yerine 102- Banka Hesabında izlendiği görülmüştür. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin

yukarıda yer alan hükmüne aykırı bu uygulama neticesinde Kurumun 2020 yılı mizanında 105-Döviz Hesabı 1.089.309,29 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Tablo 12: Yurtdışı Veri Tabanı Abonelik Ödemeleri

İlgili Veri Tabanı	Tutar (TL)
Proquest Ebook Central Veri Tabanı Aboneliği	48.232,53
UpToDate Wolter Kluwer Veri Tabanı Alımı	187.628,15
Clinical Key Elsevier Veri Tabanı Alım İşi	359.194,94
Sobiad Asos Veri Tabanı Alım İşi	11.113,63
Lexpera Oniki Levha Yayıncılık Veri Tabanı Alım İşi	15.455,22
EBSCO INC 5 Aadet Veri Tabanı Alımı	244.917,75
Swisslex Veri Tabanı Ödemesi	20.979,80
McGraw Hill American Access Medicine Veri Tabanı Alım İşi	61.786,53
Mikro Information Handling İncites Veri Tabanı Ödemesi	140.000,74
Toplam	**1.089.309,29**

www.balioglu.net

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta 2021 yılı itibarıyla 105- Döviz Hesabının kullanılmaya başlanacağı belirtilmiştir. 2021 yılında yapılacak olan işlemlerin 2020 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 6: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Gelecek aylara/yıllara ait olarak peşin tahsil edilmiş kira gelirlerinin 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 297'inci maddesinde gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirlerin, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere bu hesapta izleneceği hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 298'inci maddesine göre ise; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600-Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamı 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilmeli ve 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında kayıtlı

tutarlardan ilgili oldukları ay sonlarında gelir olarak tahakkuk ettirilenler bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilmelidir. Ayrıca aynı maddede 480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan, takip eden dönemde gelirler hesabına aktarılması gerekenlerin, dönem sonunda 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına alacak, 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; peşin tahsil edilen kira gelirleri ilgili oldukları zaman dilimine göre dönem ayırıcı hesaplar olan 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesaplarına kaydedilmelidir. Akdeniz Üniversitesi 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; 2020 ve 2021 yıllarına ait olup peşin tahsil edilen kira gelirlerinin doğrudan 600-Gelirler hesabına kaydedildiği, 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile 480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür. Peşin tahsil edilen kira gelirlerinin dönem ayırıcı hesaplara kaydedilmesi kira gelirlerinin vadelerinin mali tablolardan anlaşılmasını sağlayacaktır.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta 2021 yılı itibarıyla ilgili hesapların kullanılmaya başlanacağı ifade edilmiştir. 2021 yılında yapılacak söz konusu kayıtların 2020 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 7: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Üniversiteye ait arazi ve arsaların üzerine yapılan binaların tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

"Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik"in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde:

"(1) Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar. Ancak kamu idarelerinin savunma, güvenlik ve istihbarat hizmetlerinde kullandığı taşınmazlardan, ilgili idarelerce belirlenenlerin cins tashihleri yapılır.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine

taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır."

hükümleri yer almaktadır.

Akdeniz Üniversitesi tapu kayıtlarının incelenmesi neticesinde; Kamu İdaresine ait arazi ve arsaların üzerine yapılan binaların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür. Üniversiteye ait taşınmazların yukarıda bahsedilen Yönetmelik hükümlerine uygun olarak cins tashihlerinin yapılarak, taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarında belirtilen cinslerinin birbirine uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta imar planı ile kadastral durum arasındaki uyumsuzluğun giderilmesine yönelik çalışmaların devam ettiği ifade edilerek taşınmazların cins tashihlerine yönelik çalışmaların sürdüğü ifade edilmiştir. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 8: Taşınır Kayıt İşlemlerinin Yönetmeliğe Uygun Yürütülmemesi

Taşınır işlemlerine ilişkin olarak kayıtlar, harcama birimleri ve bazı ambarlarda yapılan incelemeler sonucunda, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların bulunduğu tespit edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in *"Sorumluluk"* başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumlu olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca Yönetmelik'in 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar.

Adı geçen Yönetmelik'in "*Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri"* başlıklı 6'ıncı maddesinde taşınır kayıt ve kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları ayrıntılı şekilde izah edilmiştir. Yukarıda belirtildiği üzere harcama yetkilileri, taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır

kontrol yetkilileri taşınır işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve yürütülmesinde ortak sorumludurlar. Yönetmelik'in 36'ncı maddesinde giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmesi gerektiği, 30'uncu maddesinde kullanılan tüketim malzemesi çıkışlarının en geç üç ay içinde yapılması gerektiği, 32'nci maddesinde ise kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yılsonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayım kurulu tarafından sayımın yapılması gerektiği açıkça izah edilmiştir. Ayrıca Yönetmelik ekinde yer alan Dayanıklı Taşınırlar Defterine ilişkin açıklamalarda, taşınırın tanımlanmasına yarayan cins, marka, model, kapasite vb. teknik özelliklerin dayanıklı taşınırlar defterinde ilgili taşınırın satırında belirtileceği hüküm altına alınmıştır. Taşınır işlemlerine ait kayıtlar, harcama birimleri ve ambarlarda yapılan incelemelerde;

- Ambarlarda örnekleme yapılan sayımlarda pek çok mal ve malzemenin fazla ya da eksik olduğu tespit edilmiş olup bu meyanda görevlilerin değişmesinde veya dönem ve yılsonlarında yapılması gereken sayımların mevzuatın gerektirdiği biçimde yapılmadığı,

- Ambar kayıtlarında olmayan pek çok mal ve malzemenin fiilen ambarda yer aldığı, hediye geldiği belirtilen ambarda mevcut bazı malzemelerin taşınır kayıtlarında yer almadığı ve hurdaya ayrılan taşınırların kayıtlardan çıkarılmadığı, Taşınır Mal Yönetmeliğinin 4'üncü, 12'inci maddeleri gereğince hibe ve kullanımdan iade edilenler de dâhil ambardaki tüm malların KBS kaydının olması gerektiği, dolayısıyla ambar kayıtlarının (150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı) doğru ve güvenilir olmadığı,

- Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Taşınır Ambarlarında fiilen 7 ambar olmasına rağmen KBS kayıtlarında tek ambar yer aldığı; Mediko Sosyal, Adrasan Dinlenme Tesisi, Merkez Sosyal Tesis, Yemekhane, Kantin, Spor Tesisi KBS kayıtları bulunmadığı; bu birimlere verilen dayanaklı taşınırlar için düzenlenen Dayanıklı Taşınırlar Listelerinin "teslim alan" bölümlerinin imzalı olmadığı,

- Sığırcılık İşletmesi Ambarında yapılan fiili ve fiziki sayım ve incelemede bazı büyükbaş hayvanların kulak küpelerinin bulunmadığının görüldüğü, 45 günlük olduğu beyan edilen 9 dokuz adet canlı demirbaşın (büyükbaş buzağı) Tarım Bakanlığı kayıtlarına dâhil edilmediği, belirtilen büyükbaş hayvanların doğduklarının resmi yazı ile Tarım ve Orman İl Müdürlüğüne bildirilmediği, dolayısıyla bu hayvanların kulak küpeleri ve küpe numaraları bulunmadığı, bu hayvanların KBS kaydının da olmadığı,

www.balioglu.net

- Kişi ve ortak kullanım alanlarına verilen dayanıklı taşınırlara ait "Dayanıklı Taşınırlar Listesinin" Taşınır Mal Yönetmeliğinin 33.4. maddesine uygun şekilde Oda, Büro, Bölüm, Geçit, Salon, Atölye, Garaj ve Servis gibi ortak kullanım alanlarına asılması gerektiği halde bazı mahallere asılmadığı;

- Bazı taşınır ambarlarında hurdalar ile kullanılır haldeki taşınırların karışık ve düzensiz şekilde bir arada tutulduğu, rafların tertip ve düzeninin bulunmadığı, ambarda taşınırların dağınık şekilde farklı raflarda muhafaza edildiği, sayıma uygun şekilde istiflenmediği, dayanıklı taşınırların numaralandırma işleminin bazı birimlerde tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen eksiklikler, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. İlgili taşınır mevzuat hükümlerinin tam olarak uygulanmaması taşınırların takibi ve muhafazasını güçleştirmektedir. Sonuç olarak taşınır işlemlerinde mevzuata uyarlı olmayan uygulamalar sonucunda bilançodaki 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabının, 255- Demirbaşlar Hesabının doğru ve güvenilir olmadığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu eksikliklerin giderilmesi ve taşınır işlemlerinin mevzuata uygun olarak yürütülmesi için gerekli çalışmaların yapıldığı ve bundan sonraki sürece ilişkin olarak harcama birimlerinin bulgu konusu hususlar konusunda bilgilendirildiği ifade edilmiştir. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 9: Yapım İşlerinde Kesin Kabul Tarihine Kadar Kesin Teminat Mektubu Tutarının Yarısının Tutulması Zorunluluğuna Uyulmaması

Yapım işlerinde kesin teminat mektuplarının yarısının, kesin kabul tarihine kadar, İdarece muhafaza edilmesi kurulana uyulmadığı tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 13'üncü maddesi gereğince taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların; yapım işlerinde; varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanı iade edilir.

Yapım işleri sözleşmeleri kapsamında alınan kesin teminatların yarısı, geçici kabul tutanağının onaylanmasının ardından iade edilmektedir. İdare kaynaklı, yüklenici iş kusurları veya sair nedenlerle yapım sözleşmelerinin kesin kabulünün yapılması sürecinin uzadığı görülmüştür. Öte yandan kesin teminat mektubunun kalan yarısının kesin kabul tutanağının onaylanması ile birlikte iade edilmesi gerektiği halde, teminat mektubunun süresi uzatılmadığından teminatın işlevsiz kaldığı tespit edilmiştir. Bu durumda kesin kabul ve kesin hesap aşamasında, geçici kabul tutanağı onay tarihi ile kesin kabul onay tarihi arasında iş kapsamında ortaya çıkması muhtemel kusurlu ve eksik imalatların tamamlanması veya ilgili işten kaynaklı Sosyal Güvenlik Kurumu borçlarının ödenebilmesi için İdarece muhafaza edilen teminat mektuplarının güvencesinden mahrum kalındığı tespit edilmiştir.

Teminat mektubunun sağladığı güvenceyi sürdürebilmek için kesin teminat mektubunun süresinin bitiminden en az bir ay öncesinden teminat süresinin uzatılmasının yazı ile istenmesi, süre uzatım talebinin yüklenici tarafından karşılanmaması halinde ise kesin teminat mektubunun nakde dönüştürülerek emanet hesaplarında tutulması gerektiği; ayrıca geçici kabulü yapıldığı halde kesin kabulü zamanında yapılamadığından işlevsiz kalan kesin teminat mektuplarının yerine idarece yenilerinin istenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Sonuç olarak belirtilen konunun kamu zararı üretme potansiyeli içerdiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususlara ilişkin olarak teminat mektuplarının süresi sona ermeden gereken tedbirlerin alınacağı bildirilmiştir. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 10: Bilişim Teknoloji Varlıklarının Kuruma Devrine İlişkin Hususlara Sözleşmede Yer Verilmemesi

Bilişim sistemleri dış tedarik kontrolleri çerçevesinde yapılan incelemede bilişim **s**özleşmelerinin herhangi bir nedenle sonlanması durumunda yazılım, donanım, veri, kaynak kodu vb. varlıkların Kuruma devrine ilişkin hususlara sözleşmede yer verilmediği görülmüştür.

Kamu Kurumlarının Uyması Gereken Asgari Bilgi Güvenliği Kriterlerinin 4.1 maddesi, Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin 14'ncü maddesi ve TS ISO/IEC 27002 / 15.1.2 gereğince bilişim **s**özleşmelerinin herhangi bir nedenle sonlanması durumunda yazılım, donanım, veri, kaynak kodu vb. varlıkların kuruma devrine ilişkin hususlara sözleşmede yer verilmesi gerekir.

Sonuç olarak Kurum bilgisine erişebilen, bunu işletebilen, depolayabilen, iletebilen veya kurumun bilgisi için bilgi teknolojileri altyapı bileşenlerini temin edebilen yüklenicilerle imzalanan sözleşme ve eklerinde veri koruma ve fikri mülkiyet haklarına ilişkin hükümler ve kaynak kod, mimari ve tasarıma ilişkin dokümanlar ile kullanıcı ve kurulum kılavuzları gibi belgelerin sözleşme hizmet akdinin sona ermesi veya sonlandırılması durumunda kuruma teslim edilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında bilişim ile ilgili donanım, yazılım ve hizmet alımlarında herhangi bir sebeple sözleşmenin sonlanması durumunda yazılım, donanım, veri, kaynak kodu vb. varlıkların Kuruma devrine ilişkin hususlara sözleşmede yer verileceği belirtilmiştir. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 11: Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımları İçin Sözleşme İmzalanmaması

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin ile gerçekleştirilen yapım ve hizmet işlerinin incelenmesi sonucunda; yapımı ve teslimi belli bir süreyi gerektiren çeşitli inşaat tadilat ve bakım onarım işleri için yüklenici ile sözleşme imzalanmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22.1.1.3. maddesinde; " *Bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması İdarelerin takdirindedir*." denilmiştir. Dolayısıyla Tebliğ düzenlemesi uyarınca bakım onarım ya da proje hazırlanması gibi belli bir süreyi gerektiren işler için yapılacak alımlarda sözleşme düzenlemesi zorunludur.

Doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren yapım ve hizmet alımlarında işin idare tarafından belirlenen koşullarda ve özelliklerde yapılmasını garanti altına almak, kamu kaynaklarının etkin kullanımını ve işin kontrolünü sağlayabilmek, ayrıca ilgili işten doğabilecek hukuki anlaşmazlıkların önüne geçebilmek açısından mevzuatın zorunlu kıldığı gibi sözleşme imzalanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında mevzuatın gerektirdiği durumlarda sözleşme düzenleneceği bildirilmiştir. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 12: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Yapılan incelemede 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile doğrudan temin yoluyla parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Tebliği'nin *'Teyit İşlemleri'* başlıklı 30.5.4. maddesinde; *"4734 sayılı Kanun'un 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir."* denilmiştir.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında bundan sonraki süreçte bulgu doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
İdari Para Cezalarının Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususlara yönelik olarak gerekli düzeltici işlemlerin 2020 yılında yapıldığı görülmüştür.
Akdeniz Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi A.Ş.'ye Yatırılan Sermayenin İlgili Hesaplarda Takip Edilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususlara yönelik olarak gerekli düzeltici işlemlerin 2020 yılında yapıldığı görülmüştür.
Döner Sermaye İşletmesine Yatırılan Sermaye Tutarının Üniversite Bilançosunda Yer Almaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususlara yönelik olarak gerekli düzeltici işlemlerin 2020 yılında yapıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 35**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 37**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 37**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 37**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 38**
6. **DENETİM BULGULARI 38**
7. **EKLER 48**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ürün Kıyaslama Listesi 42
Tablo 2: Limit Aşım Tutarı (TL)..... 44

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Ahşap Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi Tarafından Üretilen ve Satışa Sunulan Taşınırların İlgili Hesaplarda Takip Edilmemesi

2. Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

3. Birimler Arasındaki İhtiyaçların Birleştirilerek Toplu İhaleye Çıkılmaması

4. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

5. Kamu İhale Kurulunun Yazılı İzni Olmadan Doğrudan Temin Limitinin Aşılması

6. Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımları İçin Sözleşme İmzalanmaması

7. Tıbbi Atıkların Miktarının Tespiti ve Kayıt Altına Alınmasının Kontrol Riski Oluşturması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Akdeniz Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca 02.09.1999 tarihli ve 23804 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet Alanı" başlıklı 2'nci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim Kurumları dışındaki Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetlerde bulunmak, kurslar ve hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve uygulamak,

b) Her türlü danışmanlık, analiz, sentez, bakım onarım, iş değerlendirilmesi ve organizasyonu yapmak, deneyle kuramsal raporlar ve bunlarla ilgili görüş ve öneriler sunmak, işletme hesapları ve fizibilite raporları hazırlamak,

c) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her çeşit tetkik, tedavi, tahlil, ameliyat, bakım ve benzeri hizmetler yapmak,

d) Faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere mal ve hizmet üretiminde bulunmak, elde edilen ürünlerin değerlendirilmesi, tanıtılması ve pazarlamasını yapmak,

Olarak belirlenmiştir.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, , 289 idari memur ve 1693 sürekli işçi hizmet vermekte olup; idari memurların ve sürekli işçilerin kadroları İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 8 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine

ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 695.657.362,25 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 yılı bütçe gideri 611.510.530,74 TL, bütçe geliri ise 455.265.881,09 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 14.206.273,04 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 110.186.041,79TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 571.483.994,52 TL, gider toplamı 622.669.699,83 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yılsonu itibarıyla dönemi 51.185.705,31 TL net zararla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

www.balioglu.net

Akdeniz Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, 01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,

- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

www.balioglu.net

Akdeniz Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Ahşap Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi Tarafından Üretilen ve Satışa Sunulan Taşınırların İlgili Hesaplarda Takip Edilmemesi

Ahşap Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından üretilen ve satışa sunulan ahşap mobilyaların 151- Yarı Mamuller-Üretim Hesabı ile 152- Mamuller Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 151- Yarı Mamuller-Üretim Hesabının niteliğine ilişkin 129'uncu maddesinde bu hesabın, henüz tam mamul haline gelmemiş ancak ilk madde ve malzeme ile işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamullerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 152- Mamuller Hesabının niteliğine ilişkin 131'inci maddesinde bu hesabın, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bahsi geçen Yönetmelik'in 132'inci maddesinde ise; üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile 152- Mamuller Hesabına borç, 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabına alacak kaydedileceği, satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152- Mamuller Hesabına alacak, 620- Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç; diğer taraftan yapılan tahsilatın (tahsilatın şekline göre) ilgili hesaplara borç, satış bedelinin 60 Brüt Satışlar grubunun ilgili hesabına, satış bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin de 391- Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin nihai olarak 152- Mamuller Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Akdeniz Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 2020 yılı içinde belirli imalat süreçleri sonunda mamul hale gelen ve satışı yapılan toplam 394.976,34 TL tutarındaki laboratuvar dolabı, masa, bilgisayar masası, kitaplık, sehpa gibi ahşap ürünlere ilişkin olarak sadece 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabına kayıt yapıldığı, 151- Yarı Mamuller-Üretim Hesabı ile 152- Mamuller Hesabına ise herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür. Satılmak üzere üretimi yapılan mamullerin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca ilgili hesaplara kaydedilmesi mali tabloların eksiksiz ve doğru bilgi verebilmesini sağlayacaktır.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususlara ilişin olarak bundan sonraki süreçlerde ve yapılacak olan işlemlerde ilgili hesapların kullanılacağı belirtilmiştir. 2021 yılından itibaren

www.balioglu.net

2021 yılı hesap ve işlemlerine yönelik olarak bulgu doğrultusunda işlem yapılmasının 2020 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Maddi olmayan duran varlıklar için yılsonunda yapılması gerekli amortisman işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; "Gelir tablosu ilkeleri" başlıklı 35'inci maddesinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılacağı, "Amortisman ve tükenme payı uygulaması" başlıklı 49'uncu maddesinde ise muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranlarının duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Bahsi geçen Yönetmelik'in 268- Haklar Hesabının niteliğine ilişkin 226'ncı maddesinde bu hesabın, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 227'nci maddesinde ise ayrılan amortisman tutarlarının bu hesaba alacak, ilgili gider hesaplarına borç kaydedileceği ifade edilmiştir. Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in 6'ncı maddesinde ise tutarına bakılmaksızın maddi olmayan duran varlıklar hesap grubunda izlenen varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, maddi olmayan duran varlıklar için yılsonunda %100 oranı üzerinden amortisman ayrılmalıdır. Kurumun 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; 260-Haklar Hesabında kayıtlı 4.997,31 TL tutarındaki maddi olmayan duran varlık için yılsonunda 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabına herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde 2020 yılı bilançosunda 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabı 4.997,31 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Kurum tarafından bulguda bahsi geçen hususların dikkate alındığı ve 2021 yılında bulgu konusu hususlara ilişkin olarak 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabına ilgili kaydın yapıldığı görülmüştür. 2021 yılında yapılan söz konusu muhasebe işleminin 2020 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 3: Birimler Arasındaki İhtiyaçların Birleştirilerek Toplu İhaleye Çıkılmaması

Akdeniz Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı ile Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nin gerçekleştirdiği aynı neviden olan mal alım ihalelerinde oluşan ihale bedelleri arasında yüksek düzeyde fiyat farkı oluştuğu tespit edilmiştir. Üniversite'nin iki farklı harcama biriminin ayrı ayrı ihale yapması sonucunda oluşan bu durumun kaynaklarının verimsiz kullanımına yol açtığı değerlendirilmektedir.

4734 sayılı Kanun'un Ek 7'nci maddesine göre; birden fazla idarenin ortak ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik mal ve hizmet alımlarının birleştirilmek suretiyle tek bir ihale ile satın alınması mümkündür. Aynı şekilde, rekabeti artırmak ve kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamak için aynı idarenin farklı harcama birimlerinin ihtiyaçlarının da aynı şekilde birleştirilerek beraberce ihaleye çıkılarak tedariki mümkün bulunmaktadır.

İdare bütçelerinin birbirinden farklı olması ortak ihale yapmaya engel değildir. Zira her iki İdare de ortak mal ya da hizmet alımını gerçekleştirdiği ölçüde yükleniciye kendi bütçesinden ödeme yapabilecektir. Ortak alıma ilişkin olarak her bir harcama biriminin harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri ve komisyon üyelerinin farklı olması da ortak ihale yapmaya engel değildir. 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 97.A. maddesinde, ihaleyi düzenleyecek idareler arasında imzalanacak bir protokole göre koordinatör idare belirlenebileceği ve bu idarenin yönetiminde ortak ihale yapılacağı düzenlenmiştir. Akdeniz Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi 2020 yılı dana eti ihtiyacını, Hastanenin açtığı ihalede KDV Hariç 54.90 TL/kg'dan tedarik ettiği görülmüştür. Buna karşın Akdeniz Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığının 2020 yılı dana eti ihtiyacını, anılan birimin açtığı ihalede KDV Hariç 39 TL/kg ve 38 TL/kg'dan tedarik ettiği tespit edilmiştir. 2020 Şubat ayı itibariyle Et ve Süt Kurumunun ilan ettiği perakende dana kuşbaşı satış fiyatı ise 40 TL/kg'dır.
Gıda ihtiyacı için iki farklı birimin açtığı ihalelerde oluşan fiyatlar ile hastane aleyhine oluşan yüzdesel farklar tabloda yer almaktadır. Aynı dönemler için açılan iki ayrı ihalede sözleşmeye yansıyan fiyatların birbirinden farklı olması, hastanenin ödeme süresinin uzun olmasından kaynaklanmaktadır. Dana eti örneğinde olduğu gibi Üniversite Hastanesinin yaptığı ihalede oluşan yüksek fiyatın önüne geçebilmek için her iki idarenin ihtiyacının birleştirilerek toplu alıma çıkılması sonucunda; yüksek miktarda oluşan et talebinin, ihale birim fiyatını makul seviyelere indirebileceği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

Bu olumsuz durumun özel bütçe ile hastanenin birlikte ihaleye çıkması yoluyla bertaraf edilebileceği ve toplu alımın getireceği pazarlık avantajından yararlanılarak kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılmasının mümkün hale geleceği değerlendirilmektedir.

Tablo 1: Ürün Kıyaslama Listesi

Malzeme Adı	Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı İhalesi Fiyatları (2019/587530)	Hastane İhalesi Fiyatları 2020/77242	Fiyat Farkı (%)
Pirinç	6	9	50
Şehriye	3.40	4.40	29
Makarna	3.40	4	17
Bulgur	3.50	4.4	25
Kuru Fasulye	9	13.5	50
Nohut	5	7	40
Kırmızı Mercimek	5	8	60
Kuru Barbunya	10	16	60
Tarhana	11	16	45
Buğday Unu	2.50	3.40	36
Yeşil Mercimek	5.10	7	37
Tahin	22	25	13
Ayçiçek Yağı	7.40	9	21
Domates Salçası	8	8.35	4
Meyve Suyu	0.67	0.85	26
Yumurta	0.55	0.60	9
Ceviz İçi	55	65	18
Kuru Üzüm	15	18	20
Don Küp Patates	6.05	9	48
Don Taze Fasulye	7.20	9.80	36
Havuç	2	2.50	25
Portakal	2.50	2.80	12
Beyaz Peynir	14.20	20	40
Kaşar	25.80	28	8
Kase Yoğurt	0.79	1.25	58
Tavuk but	11	13.75	25
Göğüs kuşbaşı	19	19.80	4
Piliç kadınbudu köfte	15	16.61	10
Piliç şnitzel	12	15.04	25
Orta kemikli kısa but	38	54.90	44
Kuşbaşı	39	54.90	40

BULGU 4: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile

www.balioglu.net

doğrudan temin yoluyla parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Tebliği'nin *'Teyit İşlemleri'* başlıklı 30.5.4. maddesinde; *"4734 sayılı Kanun'un 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir."* denilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Kurum tarafından bulguda bahsedilen hususların dikkate alındığı ve 2021 yılı itibarıyla doğrudan temin yoluyla parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaya başlandığı görülmüştür. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 5: Kamu İhale Kurulunun Yazılı İzni Olmadan Doğrudan Temin Limitinin Aşılması

Yapılan incelemede doğrudan temin ile yapılan alımlarda tabloda görüleceği üzere %10'luk yasal limitin Kamu İhale Kurulunun izni olmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *"İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar"* başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendi; pazarlık ve doğrudan temin usullerinde parasal limitlerin yer aldığı 21'inci maddenin birinci fırkasının (f) bendi ile 22'nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamlarının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacağını hükme bağlamıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesi uyarınca, Üniversitenin 21/f ve 22/d kapsamındaki harcamalarının %10 sınırını aşma zorunluluğu doğması durumunda, buna ilişkin uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvuruda bulunması gerekmektedir.

Ayrıca 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesindeki "ihale ilkelerini" ve 62'nci maddesindeki "ihale kurallarını" uygulamayan kamu görevlileri için 4734 sayılı Kanun'un *"Görevlilerin Ceza Sorumluluğu"* başlıklı 60'ıncı maddesinin son fıkra hükmünün geçerli olduğunun göz önünde bulundurulması yerinde olacaktır.

Sonuç olarak elektronik bir otokontrol mekanizması tesis edilerek söz konusu limitin aşılıp aşılmadığının düzenli olarak kontrolünün sağlanması ve limit aşımının zorunluluk arz etmesi durumunda, buna ilişkin başvuruların zamanında yapılması, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması için önem arz etmektedir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususların dikkate alındığı ve 2021 yılında doğrudan temin limitine ilişkin olarak elektronik bir otokontrol mekanizmasının tesis edildiği, limit aşımının zorunluluk arz etmesi durumunda Kamu İhale Kurulundan yazılı izin alınacağının ifade edildiği görülmüştür. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 2: Limit Aşım Tutarı (TL)

	Ödenek Tutarı	% 10 Harcama Limiti	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama	% 10 Limitini Aşan Kısım
Mal	286.343.400,00	28.634.340,00	40.321.297,63	11.686.957,63

BULGU 6: Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımları İçin Sözleşme İmzalanmaması

Akdeniz Üniversitesi Hastanesince 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin ile gerçekleştirilen hizmet işlerinin incelenmesi sonucunda; alım yapılan ve belirli bir süreyi gerektiren tıbbi cihazların bakım onarımları ile teknik hizmetler bakım onarım tadilat işleri için yüklenici ile sözleşme imzalanmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22.1.1.3. maddesinde; "*Bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup*

bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması İdarelerin takdirindedir." denilmiştir. Dolayısıyla Tebliğ düzenlemesi uyarınca bakım onarım ya da proje hazırlanması gibi belli bir süreyi gerektiren işler için yapılacak alımlarda sözleşme düzenlemesi zorunludur.

Doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren hizmet alımlarında işin idare tarafından belirlenen koşullarda ve özelliklerde yapılmasını garanti altına almak, kamu kaynaklarının etkin kullanımını ve işin kontrolünü sağlayabilmek, ayrıca ilgili işten doğabilecek hukuki anlaşmazlıkların önüne geçebilmek açısından mevzuatın zorunlu kıldığı gibi sözleşme imzalanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında bulguya iştirak edilmiş ve bundan sonraki süreçte bulguda bahsi geçen hususlar uyarınca işlem yapılacağı ifade edilmiştir. 2020 yılından sonra yapılan/yapılacak olan işlemlerin 2020 yılına ilişkin olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 7: Tıbbi Atıkların Miktarının Tespiti ve Kayıt Altına Alınmasının Kontrol Riski Oluşturması

www.balioglu.net

Akdeniz Üniversitesi Hastanesince ödenen tıbbi atık toplama taşıma ve bertaraf bedellerinin incelenmesinde tıbbi atıkların miktarının tespiti ve kayıt altına alınmasının kontrol riski oluşturduğu tespit edilmiştir.

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin "Tıbbi atık üreticilerinin yükümlülükleri" başlıklı 8'inci maddesinde; *"Tıbbi atık üreticileri; oluşan tıbbi atık miktarı ile ilgili bilgileri düzenli olarak kayıt altına almak, yıl sonu itibari ile valiliğe göndermek, bu bilgileri en az üç yıl süre ile muhafaza etmek ve talep edilmesi halinde Bakanlığın incelemesine açık tutmakla yükümlüdür."* denilmiştir.

Yapılan incelemede atıkların miktarının tespitinin tek bir hastane görevlisinin tartı gözlemine dayalı yapıldığı, bertaraf edilecek atık miktarının ayrıca elektronik olarak kayıt altına alınmadığı, gözleme dayalı miktar tespitinin bir firma görevlisi ve bir idare görevlisinin imzaladığı forma el yazısıyla işlendiği, bu formun hakediş raporuna eklenerek atık bertaraf ödemesinin gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Oysa atık miktar ve nev'inin tespit ve kayıt işleminin en az üç kişilik uzman bir komisyon tarafından yerine getirilmesi, ilgili formun bu komisyon tarafından imzalanıp onaylanması, oluşturulacak komisyonda hastane yönetiminden bir kişinin bulunması, kullanılan tartının elektronik olarak kayıt fişi düzenlemesi, tartıyı görerek

düzenli ve canlı kayıt yapan bir kamera düzeneğinin kurulması, atık miktarı ile ilgili bilgilerin düzenli olarak kayıt altına alınması ve bu kayıtların üç yıl muhafaza edilmesi gereklidir.

Kamu İdaresi tarafından 2021 yılı itibarıyla bulgu konusu hususlara ilişkin olarak gerekli tedbirlerin alındığı görülmüştür. 2020 yılından sonra yapılan işlemlerin 2020 yılına yönelik olarak bulguda tespit edilen hususlara herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Araştırma ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderleri Karşılayamaması ve Mali Yapısının Bozulması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu mahiyeti itibarıyla bütün üniversite hastanelerinde genellik arzetmektedir.
Döner Sermaye Muhasebe Sisteminde Yaşanan Sorunlar ve Eksikliklerin Giderilmesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu mahiyeti itibarıyla bütün döner sermaye işletmelerinde genellik arzetmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 49**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 50**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 51**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 51**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 51**

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Akdeniz Üniversitesi Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü 2008 yılında kurulmuş olup, 2018 yılında bağlı olduğu Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığından Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile tamamen ayrılarak Genel Sekreterliğe bağlanmıştır.

İşletme muhasebe kayıt ve işlemlerinde; saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usulleri uygulamaktadır.

www.balioglu.net

Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü; hizmet bedeli olarak alınan yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümlerine uygun hareket etmektedir.

Üniversite Senatosunun 08.08.2018 tarihli ve 22/06 sayılı Senato Kararı ile Akdeniz Üniversitesi Sosyal Tesisler İşletme Yönergesi yürürlüğe konulmuştur.

Akdeniz Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmeleri; Eğitim ve Sosyal Tesisi, Spor Tesisleri Müdürlüğü, Kantin Tesisleri Müdürlüğü, Merkez Yemekhane Müdürlüğü, 75.Yıl Kreş ve Çocuk Kulübü Müdürlüğü ve Avrupa-Akdeniz Gençlik Eğitim ve Dinlenme Tesisi birimlerinden oluşmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Akdeniz Üniversitesi Üst Yöneticisinin yönetim ve tasarrufu çerçevesinde faaliyet gösteren ve Rektör Yardımcısı ve İşletme Müdürüne bağlı olan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünde, işçi statüsü ile istihdam edilen ve giderleri sosyal tesis bütçesinden karşılanan toplam 226 kişi çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Gelirleri ile giderlerini karşılayan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünün, 2020 yılı konsolide edilmiş gelir gerçekleşmesinin 13.913.982,41 TL, konsolide edilmiş gider gerçekleşmesinin ise 16.044.351,99 TL gider olduğu ve dönemin 2.130.369,58 TL zararla kapatıldığı anlaşılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Akdeniz Üniversitesi Sosyal Tesis 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr